

4 – VRIJDAG 1 APRIL

Gek genoeg maakt het gepiep van de monitor haar rustig, alsof ze er alleen hier op kan vertrouwen dat Isabel nog leeft. Liv zit op haar plekje tussen het raam en het bed. Oom Erik is gisterenavond alweer vertrokken en vanavond komt er niemand op bezoek. Zo heeft Liv het het liefst. Ze houdt de collega's en vrienden van Isabel op de hoogte via e-mails, omdat er voorlopig nog niet veel bezoek is toegelaten. Dat er af en toe een verpleegster binnenwandelt, is Liv intussen gewend. Ze zijn lief voor haar en geven tips over wat ze kan zeggen en doen.

De eerste dagen moest ze een masker dragen en mocht ze amper in Isabels buurt komen. Nu de situatie stabiel is, de brandwonden verzorgd zijn en de eerste operaties geslaagd, mag ze 'gewoon' de kamer in.

'Praat maar tegen haar,' zei Evi, de liefste verpleegster, een paar dagen geleden. 'Waarschijnlijk kan ze je horen.'

Maar Liv durft haar stem nog altijd niet te gebruiken. Wat kan ze in hemelsnaam zeggen na alles wat er is gebeurd? Alles lijkt zo onbelangrijk in vergelijking met wat Isabel doormaakt.

'Vertel maar heel gewone dingen. Wat je gedaan hebt vandaag, wat je gegeten hebt, welke broek en trui je draagt.' Evi glimlachte toen ze het zei. 'Ik weet dat het raar klinkt, maar het went.'

Wat heeft ze vandaag gedaan? Niet veel. Ze is vorige week niet meer

naar school gegaan en nu is het paasvakantie. Een eindeloze leegte. De psychologe die haar de avond van het onheilsbericht had opgevangen, zei dat ze het rustig aan moest doen en zoveel tijd moest nemen als nodig was. Liv ging een paar keer bij haar op gesprek, maar na drie dagen gaf ze aan dat het haar alleen zou lukken.

Ze weet niet of het lukt. Ze weet niet eens wat ze voelt. Het lijkt nog altijd of ze de afgelopen week niet echt heeft meegemaakt. Als ze kijkt naar het bed, waarin Isabel in een diepe kunstmatige slaap vertoeft en met tientallen slangetjes is verbonden, vraagt ze zich af waar de echte Isabel naartoe is. Ze is meestal bang, soms boos, en ze worstelt met tientallen vragen waarvan er één almaar komt bovendrijven: wat deed Isabel op de luchthaven?

Ze weet dat ze moet praten, maar ze kan alleen maar denken. Aan die vreselijke dag, die begon met een doordeweeks fietstochtje naar school en eindigde met de grootste gruwel die ze zich kon voorstellen.

22 maart was geen schoolvoorbeeld van een lentedag. Het was fris op de fiets en de wolken die in dichte drommen samenpakten, beloofden weinig goeds. Liv fietste gehaast. Ze was te laat opgestaan en wilde Alimah nog iets vragen over de taak voor wiskunde. De bel rinkelde toen ze het schoolplein opreed. Ze was net op tijd om geen nota in haar agenda te krijgen, maar te laat om haar wiskundetaak bij te werken.

In het klaslokaal zaten Alimah en Melanie al naast elkaar. Ze

zocht een plekje achter hen en zuchtte. ‘Wekker niet gehoord.’ Toen de lerares binnenkwam, haalde ze natuurlijk onmiddellijk de taken op. Liv had geen idee hoe ze haar cijfer voor wiskunde nog kon opkrikken. Al haar toetsen en taken waren slecht. Zouden ze haar delibereren? Het laatste jaar moeten overdoen was het ergste dat ze zich kon inbeelden.

De wiskundeles was zoals altijd oeverloos saai. Ze hoorde Melanie en Alimah de hele tijd fluisteren en giechelen en was een tikje jaloers dat ze hun pret niet kon delen.

Tijdens de pauze gonsde het op het schoolplein. Tal van leerlingen stonden over hun telefoon gebogen, er ontstonden heftige gesprekken en ook al wisten Melanie, Alimah en Liv niet wat er gaande was, ze voelden dat er iets ergs was gebeurd.

Melanie begon zelf op haar telefoon te zoeken, maar nog voor ze verbinding had gemaakt, stond hun klasgenoot Milan bij hen. ‘Er zijn twee bommen ontploft op de luchthaven.’ Hij keek even schuchter naar Alimah en voegde er dan aan toe: ‘Moslimextremisme waarschijnlijk.’

Liv en haar vriendinnen reageerden vol afschuw. Ze spraken geschrokken over de terreur die almaar dichterbij kwam, maar waren er alledrie behoorlijk zeker van dat ze niemand kenden die die dag op de luchthaven moest zijn.

Haar vader zat in zijn boekhoudkantoor, wist Liv, Valerie zou allicht op weg zijn naar een potentiële klant, en Isabel lag ongetwijfeld nog in haar bed om pas ’s middags naar het cultuurcentrum

te vertrekken en aan haar werkdag te beginnen.

Haar halfzusje Yana kwam over het schoolplein naar haar toe gierend. ‘Erg, hè. Papa stuurde net een bericht om te zeggen dat ze oké zijn.’

‘Alsof we dat niet wisten,’ lachte Liv en tegelijkertijd vroeg ze zich af waarom hij dat bericht alleen naar Yana stuurde.

Toen de bel het einde van de pauze inluidde, stuurde Liv toch nog snel een berichtje naar Isabel.

Jij ligt zeker veilig in je bed? ;-) Al gehoord wat er is gebeurd? :(

Het enige berichtje dat ze zich de rest van haar leven woord voor woord zal blijven herinneren.

Ze laat haar vingers voorzichtig over Isabels hand glijden en fluistert: ‘Sorry.’

Het klinkt luider dan ze had verwacht, maar niets verraadt dat Isabel haar heeft gehoord.

’s Middags was er nog geen reactie van Isabel. Maar zelfs toen Liv na school naar huis fietste, vond ze het niet vreemd dat ze niets van haar mama had gehoord. Haar telefoon stond wel vaker een hele dag op stil en als ze de deur uitging, liet ze hem vaak op de tafel liggen. Er was geen reden tot paniek.

Papa en Valerie volgden ’s avonds het nieuws op de voet, maar Liv haakte al snel af. Ze werd onrustig van de beelden waarop

de luchthaven veranderd leek in oorlogsgebied, en de uitspraken van enkele politici bezorgden haar al helemaal de kriebels.

De volgende ochtend hing er op school een sfeer van verslagenheid. Haast alle leerkrachten besteedden aandacht aan wat er was gebeurd. Liv vond het intussen toch een tikje vreemd dat Isabel geen teken van leven gaf, maar ze wuifde elke bange gedachte weg. Isabel had geen reden om op de luchthaven te zijn. Liv zou die avond wel even bij haar langsgaan.

Vlak na de middag werd ze door een leerlingenbegeleider uit de klas gehaald. Bij het secretariaat zag ze haar vader staan.

‘Papa?’

Hij was bleek en zijn lip trilde toen hij begon te praten.

‘Liv, er is iets verschrikkelijks –’

‘We gingen net beginnen,’ zegt Valerie als Liv de woonkamer binnenkomt en haar rugzak in een hoek keilt.

Papa en Yana zitten al aan tafel en halen de deksels van de potten die Valerie op tafel heeft gezet. Rijst, viscurry, gestoomde broccoli met amandelschaafsel, en geroosterde wortelgroenten. Valerie heeft zich duidelijk weer uitgesloofd om een uitgebalanceerde maaltijd te maken. Liv heeft de indruk dat Valerie de laatste tijd extra moeite doet om de perfecte vrouw en moeder te zijn.

‘Kom je van het ziekenhuis?’ vraagt papa.

Liv knikt.

‘Gaat het?’

Ze haalt de schouders op. Ze weet dat papa niet echt belangstelling heeft. Vorige week bracht hij haar weliswaar elke dag met de auto naar het ziekenhuis, maar hij bleef steevast in de auto zitten en na afloop spraken ze nauwelijks. Ze vraagt zich af of hij beseft dat haar wereld op zijn kop staat. Ooit hield hij toch van Isabel? Waarom blijft er nu alleen maar onverschilligheid over?

Liv liet al gauw weten dat ze wel met de fiets naar het ziekenhuis zou gaan, zelfs al bezorgt elk ritje haar klamme handen. Ze kon de stilte in de auto niet meer aan.

Papa verliest trouwens al genoeg tijd met Yana van hot naar her te brengen. Sinds ze meedoet aan *Top Teen Talent* gaat elk momentje vrije tijd naar promo-activiteiten, workshops en tv-opnames.

Ook nu verlegt papa de aandacht naar Yana om niet te moeten ingaan op ziekenhuisverhalen.

‘Vanavond de eerste keer op tv?’

‘Spannend hè,’ fluistert Yana. Er volgt een nerveus lachje.

‘We weten toch al hoe het afloopt,’ zegt Liv bits. ‘Niets spannends aan.’

‘Liv,’ begint papa, maar Liv ziet Valerie gebaren dat hij het zo moet laten. Ze speelt zo graag de grootmoedige stiefmama die de gemoederen tot bedaren brengt.

Liv kan er niet bij dat papa zo opgewonden doet. Vandaag beginnen de eerste uitzendingen van de nieuwe talentenjacht voor tieners,

maar ze weten natuurlijk allang dat Yana door alle selectierondes is geraakt en binnenkort deelneemt aan de livenesshows. Hoe de selectierondes eraan toegingen, krijgt het grote publiek vanaf vanavond te zien. Dat Yana erbij hoort, mogen ze natuurlijk niet laten uitlekken. Ze schept wat extra broccoliroosjes op haar bord en merkt dat Yana naar haar kijkt. Ze wendt haar blik af. Wat verwacht ze dan? Liv is er nooit voorstander van geweest dat Yana zou deelnemen aan de wedstrijd. Zo'n mediacircus is toch niets voor haar frêle zusje. Dat Yana een prachtige stem heeft en een feilloos gevoel voor muziek, hoeft niemand haar te vertellen, maar Liv zou liever zien dat ze haar eigen weg zoekt.

‘Alsof het zo makkelijk is om in deze tijden je eigen weg te zoeken,’ had Yana daar tegenin gebracht. ‘Ik wil gewoon bijleren.’

Liv had zich erbij neergelegd, maar nu, na wat er met Isabel is gebeurd, kan ze niet vatten dat haar gezinsgenoten gewoon doorgaan met de show. Wat maakt al die glitter nog uit?

Een paar dagen geleden sprak papa haar erover aan. ‘Ik weet dat het absurd lijkt, Liv. Maar we kunnen toch niet stoppen met leven?’

Alsof leven bestond uit meedoen aan een idiote tv-show.

‘Je weet hoe belangrijk dit is voor Yana.’

Ze had gesnuifd. Hield er ook maar iemand rekening met wat belangrijk was voor haar?

‘Kijk je echt niet mee?’ probeert papa na het eten.

Maar Liv loopt de trap op zonder nog iets te zeggen. Ze voelt zich

alleen. Maar misschien is dat haar eigen schuld. Yana had best wel moeite gedaan.

‘Wil je dat ik stop met de wedstrijd?’ vroeg ze twee dagen na de aanslag. ‘Het lijkt allemaal zo zinloos nu.’

Liv had kort geantwoord: ‘Jij hebt er toch niets mee te maken.’

Het klonk vijandig en Yana keek haar geschrokken aan. ‘Ik heb wel iets met jou te maken.’ Ze was lief, zoals altijd, maar Liv kon haar liefde op dat moment niet verdragen en zei: ‘Laat maar.’

Sinds die dag heeft Yana nauwelijks nog iets tegen haar gezegd. Wanneer zou ze ook? Yana gaat naar school, zingt, gaat naar repetities, doet atletiek, slaapt en begint opnieuw. Liv voelt zich eenzaam als hel.

Ze kijkt naar het boeket tulpen dat ze heeft meegebracht uit Isabels flat. Op intensieve zorgen zijn geen bloemen toegelaten, dus het had geen zin om ze naar het ziekenhuis te brengen. I. voelt zich ook alleen. Anders zou hij niet zo smeken om een reactie. Maar hoe kan ze hem opsporen? Liv draait het kaartje heen en weer tussen haar vingers.

De bloemenwinkel! Waarom dacht ze daar niet eerder aan? Hoe heet hij ook alweer? Ze heeft de verpakking natuurlijk al weggegooid. Een bloemen naam ... Ze pakt haar tablet en zoekt naar bloemenwinkels in de stad. Hebbes! Anemoon. Niet eens zo ver van het ziekenhuis.

Ze heeft niets te verliezen.

5 – ZONDAG 3 APRIL

‘Klaar voor de oudjes?’ vraagt Robin als Ben de deur opent.

Ben is altijd klaar voor de oudjes, zoals Robin zijn ouders spottend, maar toch liefdevol, noemt. Ze kloppen elkaar op de schouder en vragen in koor hoe het gaat.

‘Goed,’ zegt Robin, ‘heel goed.’ Er speelt een mysterieus lachje om zijn mond.

‘Je ziet er verdacht gelukkig uit,’ zegt Ben, terwijl hij Robin volgt naar de auto.

‘Hm.’ Weer dat lachje.

‘Girls?’

‘Eentje is wel genoeg.’

‘Ja dus?’

Robin draait met de ogen. ‘Goh, Ben, ik had me voorgenomen om nog niets te vertellen, maar ja, goed, er is iemand. Maar *please*, zeg nog niets tegen mijn ouders. Het is te vroeg, ik weet niet zeker of het blijvend is.’

In de auto probeert Ben een en ander te ontfutselen, maar Robin zit alleen maar gelukkig te glimlachen achter het stuur en zegt: ‘Tjonge, jij bent nieuwsgierig.’

Liesbeth en Bruno wonen een eindje buiten de stad. Ben komt er niet meer zo vaak als hij zou willen, maar naar de maandelijks

brunch op zondag kijkt hij telkens uit.

Nog voor ze hebben kunnen aanbellen, staat Liesbeth al in de deuropening. ‘Dag jongens!’

Ze geeft Ben even hartelijk drie kussen als haar eigen zoon, en Bruno doet precies hetzelfde. ‘Kom, kom binnen, jullie zullen wel honger hebben.’

Op de grote tafel in de woonkamer staan de mandjes met broodjes en croissants al klaar. Na al die jaren denkt Ben bij elke croissant nog altijd aan Amber. Hoe ze eerst de puntjes afbeet, de croissant vervolgens doormidden sneed en belegde met een dikke laag boter en kersenjam, om ten slotte met gesloten ogen een hap te nemen. ‘Kijk niet zo,’ zei ze gespeeld verontwaardigd toen Ben de eerste keer haar ritueel gadesloeg. ‘Dit is mijn *guilty pleasure*.’ Het hele huis ademt nog herinneringen aan Amber. Elk stukje servies, elk kadertje aan de muur, de zachte sofa, de boekenkast met daarin het beertje dat Amber haakte als kind, het prikbord vol foto’s: aan alles wat Ben ziet, kleeft een verhaal. Dag in dag uit probeert hij om het verleden zo veel mogelijk te laten rusten, maar in dit huis laat hij de herinneringen ongehinderd opwolven, want hier gaan ze gepaard met een gevoel van geluk in plaats van verdriet of schuld. Liesbeth, Bruno en Robin brengen Amber soms ongedwongen ter sprake. Meestal gaan de gesprekken niet over haar, maar af en toe valt terloops haar naam en dan volgt er niet zelden een verhaal over een van haar zotte uitspraken of typische trekjes. Ze houden haar heel voorzichtig levend.

Bruno schenkt koffie uit en Liesbeth zet borden met kaas en ander beleg op de tafel. ‘Tast toe. Er zitten nog broodjes in de zak, dus hou je vooral niet in.’

Algauw gaat het gesprek over de aanslag op de luchthaven. Ze uiten stuk voor stuk hun afschuw.

‘Het is moeilijk in de klas,’ zucht Robin.

Hij geeft geschiedenis in een school met voornamelijk moslimjongeren. Ben kent hem als een toegewijde, geëngageerde leerkracht, maar soms zit ook hij met de handen in het haar.

‘Een rustig gesprek voeren over het onderwerp is haast onmogelijk. De gemoederen zijn nogal verhit de laatste dagen.’

‘Alles wordt extremer,’ zucht Bruno. ‘En kijk nu naar die militairen overal, is dat nodig? Zullen die helpen?’

Ben wil bijna zeggen dat ze beter naar de verkeersveiligheid zouden kijken, dat het nog altijd veel waarschijnlijker is dat je omkomt bij een ongeval dan bij een aanslag, maar hij zwijgt. Wie is hij om over verkeersongelukken te beginnen?

‘Kom,’ zegt Liesbeth, ‘laten we het ook nog even over vrolijker dingen hebben.’

Ben knipoogt naar Robin, maar die gebaart dat hij hem de keel afsnijdt, dus Ben houdt zoals beloofd zijn mond. Hij vraagt zich af of Robin zijn vriendin binnenkort wel meebrengt. Hoe gek zal het zijn om hier weer een meisje aan tafel te hebben. Hoe moeilijk ook voor haar.

De eerste keer dat Ben hier als ‘het nieuwe vriendje van Amber’ werd geïntroduceerd, vergeet hij nooit. Hij was razend nerveus en wilde koste wat het kost een goede indruk maken op Ambers ouders, bang dat hij niet de soort jongen was die ze voor hun dochter in gedachten hadden.

Hij schudde haar ouders de hand en zei ‘dag meneer’ en ‘dag mevrouw’, waarop Amber het uitproestte. ‘Ze heten gewoon Bruno en Liesbeth, hoor.’

‘Doe of je thuis bent,’ zei Liesbeth, maar dat was moeilijk, want er was niets dat hem aan thuis deed denken. De geanimeerde gesprekken aan tafel, Amber die riep ‘Papa, doe niet zo vies!’ toen Bruno met zijn vork in de pan zat, de tegelkachel die volop brandde, de rijkelijk gevulde tafel, de zelfgebakken koekjes, de jazzmuziek en de rieten lampenkappen: hij moest wennen aan zoveel gulle warmte. Bij hem thuis werd op alles bespaard, vooral op gezelligheid. Hier leek die onuitputtelijk.

Ook het eten was anders. Niet de klassieke kost van zijn moeder, maar geurige exotische gerechten. Liesbeth had een Indische curry gemaakt met veel specerijen, rijst met noten en rozijnen, en een chutney van appel en pompoen. Het was de eerste keer dat hij zoiets at, maar ondanks al zijn zenuwen, smaakte het voortreffelijk. Tot hij opeens iets stugs in zijn mond had. Hij durfde niets te zeggen en kauwde langzaam tot hij het taaie goedje kon doorslikken. Toen Liesbeth de laatste portie op Bruno’s bord schepte, zei ze: ‘Tiens, er zat een laurierblad in de pot. Is niemand dat tegengeko-

men?’ Ben voelde zijn wangen gloeien, maar zei geen woord. Pas later, toen hij op Ambers bed lag en zij met haar hoofd op zijn borst, bekende hij: ‘Ik denk dat ik dat laurierblad heb opgegeten. Was dat niet de bedoeling?’ Amber kwam niet meer bij van het lachen, en hij wist dat hij het leukste meisje ter wereld had veroverd en dat hij nog oneindig veel keer bij haar op bezoek wilde komen.

‘Jij nog koffie?’ Bruno staat met een stapel kopjes naast de tafel en Ben schrikt op uit zijn gemijmer.

‘Nee, dank je.’

Hij ruimt mee de tafel af en praat met Liesbeth over de tulpen die bijna gaan bloeien in de tuin.

‘Wonderlijk hè,’ glimlacht Liesbeth. ‘Dat felle rood dat elk jaar zomaar opduikt tussen het groen.’

Ben zou haar willen omhelzen. Liesbeth zou niet eens raar opkijken als hij dat deed. Ze is altijd heel fysiek geweest met haar kinderen. Toen Ben hier een poosje introk nadat hij thuis vertrokken was, streelde ze vaak troostend over zijn rug. Hij kan zich niet herinneren dat zijn moeder hem ooit één knuffel heeft gegeven. Zelfs niet toen hij in zijn kamer lag te kermen van verdriet. Shit, zijn moeder. Hij heeft haar berichtje nog niet beantwoord. Hij zucht, maar neemt zich voor om het nog maar eens een kans te geven.

Ik spring woensdag wel even binnen.

6 – ZONDAG 3 APRIL

Ze wordt wakker op de tonen van een nummer van Adèle. Liv draait zich op haar rug en koestert de knusse warmte in het bed. Het lijkt bijna een normale zondag. Straaltjes zon priemen door de kier tussen de gordijnen naar binnen, terwijl Yana in de kamer ernaast alle mogelijkheden van haar stem uittest. Yana is een verlegen meisje. Als ze spreekt, moet je vaak focussen om haar zachte woorden te verstaan, maar als ze zingt, barst haar stem uit haar lijf. Liv staat nog elke keer versteld van die transformatie.

Normaal gezien zou ze vol bewondering naar Yana liggen luisteren, maar nu voelt ze toch weer irritatie opborrelen. Ze kijkt op haar telefoon. Half twaalf. Heeft ze weer zo lang geslapen? Vroeger zou papa haar uit bed hebben gejaagd, maar sinds 22 maart zijn papa en Valerie opvallend minder streng. Gelukkig maar. Als ze slaapt, vergeet ze haar bange gedachten.

Yana stopt halverwege het nummer en herbegint. Liv hoort haar vloeken en nog eens opnieuw beginnen. Verdomde perfectioniste. Haar zus is bijzonder, dat beseft Liv maar al te goed, en toch klikt het de laatste jaren almaar minder tussen hen. ‘Dat is de puberteit,’ hoorde ze papa nog niet zo lang geleden tegen Valerie zeggen, maar daar is ze het niet mee eens. Als er iets is dat Yana en haar uit elkaar drijft, dan is het wel de manier waarop papa en Valerie met hen omgaan. Ze heeft heimwee naar de tijd dat ze als grote zus verhaaltjes